

Rocky Butz

Waiiweer, alleen met mijn gedachten. Op zulke momenten komt hij wel eens langs drijven: Rocky Butz. Kijk, alle mensen zijn dan misschien verschillend, maar er zijn er maar een paar echt anders. Bertus van Helvoirt, bijvoorbeeld. Wie? Precies: Rocky Butz.

Voor hij bij ons in huis kwam had hij even vast gezeten, tenminste dat zei die zelf. In Vlissingen. Omdat hij een agent met een motorketting had geslagen toen die de motor waaraan die op de stoep-

rand zat te sleutelen aan de kant wilde zetten. Onrechtvaardig, en daar kon hij niet tegen. Hoe lang dat nou weer precies geleden was wist hij zelf ook niet. En of hij nou daarvoor, of juist daarna in opvangtehuizen had gezeten. De ene keer wel, de andere keer weer niet. Tijd, gebeurtenissen en plaatsen, dat liep altijd door elkaar bij hem. Van een verhaal twintig versies, eenzelfde gebeurtenis op verschillende tijden, verleden en heden in en door elkaar. Zo was Bertus nou eenmaal.

Februari 1980, of daaromtrent, kwam hij bij ons in huis. In het achterhuis op de begane grond. Doordat we er met 22 woonden en er geen ordentelijk selectiesysteem was, was hij er zo maar ineens. In de duistere met marmer behangen gangen van de voormalige slagerij – nu studentenwoonkazerne nagenoeg zonder studenten – slenterde hij rond. Zelfs in deze grote, onoverzichtelijke bijenkamerkorf vol met de meest bizar uitgedoste punkers en mods sprong hij er uit. Bijna twee meter lang, blonde lange kuif en een Catwezelachtige vlassige puntbaard en strosnor. Tanig, met hele lange ledematen. Achttien jaar denk ik. Net zo oud als wij. Maar al was hij nog maar een week in huis, hij gedroeg zich alsof hij er al jaren woonde. Dat was zijn stieltje: stellige

vaderlijkheid. De man die alles al had gezien en de wereld kende. Het overtuigde geen mens, maar het was prettig om naar zijn onsamenhangende levenswijsheden te luisteren.

Hans had meer aarzelingen dan ik denk ik. En Suus werd helemaal gek van deze onverwachte buthippie die ze 'een bout vond'. 'Straks zit het hier helemaal vol met die kutkabouters,' vloekte ze. 'Hij moet er uit.' Zij had net de nieuwste plaat van Pil opstaan en toen had dan die nieuwe beneden een plaat van Elvis opgezet, zodat zij niks meer horen kon. Ze trok aan haar kapotte rode nylons die maar nooit goed onder haar zwarte leren rok bleven zitten. Te groot gekocht, die tweedehandsnylons.

‘Scooter zegt dat ze die Butz in de Fabriekstraat wel kennen,’ vervolgde Suus opgewonden. ‘Een koekwous, zo uit de bak, jat al je spullen hoor....en hij betaalt ook geen huur!’ Dat laatste verontrustte Hans nog het meest, want we waren net aan het proberen de huurbaas zover te krijgen dat hij wat aan de riolering zou doen. Nu stroomde de binnenplaats de hele tijd over. Dat wilde de verhuurder – na lang soebatten – wel doen op voorwaarde dat de huur op tijd overgemaakt zou worden. ‘We moeten eens met hem gaan praten vond Hans.’ En met dat we was ik ook van de partij.

Hij woonde er al weken, maar Hans en ik waren geloof ik de eersten van het hele huis die op zijn kamer kwamen. Hij was net wakker, Bertus. Met een ruk trok hij de deur open. Vriendelijke, een beetje verwarde ogen. ‘Kom binnen...Thee?’ Het was er erg donker. De gordijnen waren dicht en er brandden alleen kaarsen en waxinelichtjes. Een beklemmende sfeer. Heb je Silence of the Lambs wel eens gezien? Zoiets. Penetrante cannabislucht en vette kaarswalm (honingwaskaarsen rook ik) vochten om voorrang. Toen onze ogen eenmaal aan het duister waren gewend (het was midden op de dag) – ja doe maar thee – zagen we pas al die beelden. Hoe had hij die allemaal naar binnengekregen? Waar je ook keek in de kamer van drie bij vier meter, de hele ruimte stond vol met Mariabeelden, een paar crucifixen en twee glimmende bustes van Elvis Presley. Rocky zette een ‘Are you lonesome tonight’ op.

‘Eeh..Bertus,’ begon Hans, ‘Je heet toch Bertus niet...?’

‘Ze noemen me Rocky,’ zei Bertus, ‘Rocky Butz, maar je mag me noemen zoals je wil.’

‘Ja, Rocky. Eh, ja, wij waren benieuwd...Benieuwd te weten...’

‘Hoe het je bevalt,’ vulde ik snel aan, om niet al direct aan het mogelijk minder aangename gedeelte van het gesprek toe te komen.

‘Goed, zei Bertus...beetje krap eigenlijk. Komt er niet een grotere kamer vrij binnenkort?’

‘Nou ja, niet dat ik zo direct weet...Hoe ben je eigenlijk aan deze kamer gekomen?’

‘Die stond leeg,’ zei Bertus terwijl hij een shaggie opstak, ‘dus ik dacht...’

‘Wie heeft jou gezegd dat die leeg stond,’ probeerde Hans.

‘Niemand,’ zei Rocky, (..) ‘O wacht nou komt het mooiste stuk. Hij zetten de versterker op vol en Presley scheurde met vervormde lange halen door de boxen (toegegeven, zelfs dan blijft de stem van de King in tact). Hans ergerde zich.

‘Max,’ zei Rocky. ‘Die was ik in de Spoel en toen zijn we hier doorgezakt. En toen zag ik dat die kamer beneden leeg was.’

‘Max?? Maar die woont hier helemaal niet, die zit toch in dat kraakpand in de Tuinstraat?’

‘Ja, zei Rocky, hoezo? Daar zat ik eerst ook, maar daar was geen plaats meer. Die kamer was veel te klein voor me en ik kon daar geen grotere krijgen...’

‘Ja, maar...’

‘Wat nou, ja maar...?’

‘Ja maar dit is geen kraakpand...’

‘Ja maar deze kamer nu wel...’

De macht van feiten, een kraakkamer in een huurpand. Als je er over nadacht zat er wel een soort logica in. Hans probeerde nog. Dat we moesten betalen omdat we anders met zijn allen konden fluiten naar de opknopbeurt van de riolering. Rocky zag het juist andersom. Misschien konden we allemaal stoppen met de huur *totdat* die riolering was gemaakt. Ook daar zat iets in natuurlijk. Hij had koekjes. Begon te vertellen over de King, die de grootste en de beste was. En dat hij vroeger zo gewelddadig was geweest, en in krakersrellen altijd tot de vaste ploeg had behoord, maar dat dat nu, dankzij zijn diepere begrip van de boodschap van Presley voorgoed tot het verleden behoorde. Een ander leven. Het was niet wat hij zei – want dat was eigenlijk maar moeilijk te volgen – maar wel hoe die het zei wat toch indruk op me maakte. Onsamenhangend, maar op een overtuigende manier.

Hans was minder ingenomen.

In februari 1981 woonde Rocky al meer dan een half jaar bij ons. Hij was er niet veel, maar als hij er was, was hij zeer aanwezig. Op de een of andere wonderlijke manier kon hij prima overweg met ons bonte gezelschap puberpunkers en Deutsche Welle-specialisten die hij onophoudelijk probeerde te overtuigen van de superioriteit van Elvis Presley's werk. Een maand of wat geleden had Rocky zich binnen de Presleykerk gevoegd in de rangen van de fans die niet langer geloofden dat The King dood was. Waar hij eerst nog vol had gehouden dat Elvis was vermoord in opdracht van het grootkapitaal, wist hij nu als feit te melden dat Elvis teruggetrokken leefde in Nevada. Binnenkort zou hij op messiaanse wijze weer opstaan. Enfin, huur betaalde hij – waarschijnlijk in afwachting van de herrijzenis van Elvis – nog steeds niet. Het was een raadsel wat hij met zijn uitkering van 1000 gulden per maand (verhoogd vanwege een vast adres nu) deed. Zichtbaar was maar één kostenpost. De groeiende verzameling tatoeages aan de binnenkanten van zijn onderarmen. Links een levensgrote kleurige beeltenis van Elvis Presley, rechts een van de maagd Maria in devote aanbidding. Keer op keer herinnerde Hans hem aan zijn huurverplichting want Rocky's weigering te betalen raakte ons allemaal.

‘Je bent niet alleen op de wereld. We wonen hier samen in dit huis...’

Dat beroerde een snaar. Na een lange vergadersessie van de meeste bewoners van het huis, ging hij in januari 1981 door de knieën. Maar hij niet alleen. Het afgelopen jaar was onze woonkazerne aan de Gasthuisring sterk vervuild. Overal zooi, winkelwagentjes, lege flessen en vuilnis. Niet om aan te pakken. Daarbij kwam nog dat het hele pand vol hing met de resten van een paar pallets gekleurd

toiletpapier dat was blijven hangen nadat we Albert hadden uitgezwaaid. We moesten wat doen, we zouden wat doen en Bertus deed, tot ieders verrassing, mee. Twee dagen lang sjouwden we met afval en onbruikbaar spul totdat we genoeg ruimte hadden om de zaak eens te dweilen en alles tot aan de lambrisering onder te spuiten met dikke bleek. Het leek te helpen. Het vage pleegeurtje verdween en op de vleugels van dat succes, werden er direct ferme afspraken gemaakt. Over het bijhouden van de wc's, over het opruimen van de gangen en gezamenlijk eten. Dat zou de samenhang in het huis ten goede komen. Iedereen was er voor. Ook Rocky stemde in en – om zijn goede bedoelingen te demonstreren (hij stond plechtig op van tafel en reikte er vervolgens onder): 'Hier...een spiksplinternieuwe t.v.'

We waren allemaal geroerd door het gebaar, al keek Suus even veelbetekenend naar Erik, die wat met zijn ogen rolde. Zal allemaal wel, maar Rocky liet toch maar zien dat hij in wezen gast was met een gouden hart.

Het was rotweer op 23 februari 1981. Schielijk had ik mijn moeder al 's morgens gebeld op die ene vaste telefoon midden in het huis. Om haar te feliciteren met haar verjaardag. Zachtjes pratend omdat ik niet wilde dat iedereen ons innige zware Westbrabantse dialect zou horen. De deuren zwaaiden open en dicht en de huisbewoners druppelden als natte honden binnen. Met fiets en al aan de hand, waardoor de witte marmervloer die we zo geschrobd hadden weer als vanouds vaalgrijs van het vuil en slijk kleurde. Hans, inmiddels tot een soort huisoudste tegen wil en dank geworden, wilde er wel iets van zeggen, maar liet het er bij zitten nadat hij de drie vier dubbele sporen zag. Voor een andere keer.

Om vijf uur schoven we aan tafel. Het was Rocky's beurt om te koken en we waren benieuwd, want al die keren dat hij tot nu toe zelf zijn benen onder tafel had geschoven had hij afgegeven op de onverantwoordelijke manier waarop er werd gekookt. Of wij wel wisten wat de varkens die wij in onze Chili con carne hadden vermalen door hadden moeten maken. Dat uien eigenlijk kleine chemische bommen waren. Maar verantwoord eten was gewoon te duur in die tijd, als je er al zin in had. Door het regenachtige weer liet de lijst veel inschrijvers zien voor het avondmaal, maar toen we om half zes de keuken binnenliepen kwamen we niet begroet door etensgeuren uit de achterliggende bijkeuken. Het stonk er naar bleekmiddel, nog steeds. 'He net vandaag....dat ie er dan niet is.'

Suus, Eric, Tom en Ruudje van het achterhuis gromden. 'Zullen we maar iets gaan halen?'

Ook Hans was nu binnen. 'Ja, dit kan echt niet...' meende hij. 'We moeten het toch eens over Rocky hebben. Dat kan zo niet doorgaan. Geen huur betalen, je afspraken niet nakomen. Herrie midden in de nacht. Ruudje, die het niet zo interesseerde zette de t.v. aan. 'Ik denk dat we hem de wacht aan moeten zeggen. Suus en Eric keken elkaar aan. 'Ik zie geen andere mogelijkheid, want hij moet wel een verdomd goeie

reden hebben om ons zo te laten stikken met het eten.'

Ruudje, maakte ineens stotende geluiden. Op de televisie was in zwart wit te zien hoe de ME met een politietank over de krakerbarricade heenreed. Die barricade was opgericht door krakers in Nijmegen die zich heftig verzetten tegen de afbraak van woningen om plaats te maken voor een parkeergarage (de Piersonrellen). Er hingen slierten traangas en de opstandelingen vluchten weg voor de meppende ME-ers. 'Een verdomd goede reden,' vervolgde Hans, die niet meekeek.

'Die heeft ie!', gilde Ruudje enthousiast en samen keken we naar dat onvergetelijke beeld waarop een eenzame, alleen achtergebleven kraker met een lange lat als een bezetene op de flanken van de politietank inhakt. Ja, dat was niemand minder dan Rocky Butz, zagen we aan de tatoeages op zijn binnenarmen.

© Wim Voermans, september 2010

